

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Realisation av kreatursbesättning.

Besvär av översten von R. angående inkomsttaxering år 1951. — von R., som ägde en större jordbruksfastighet, arrenderade därjämte en annan gård, lydande under förstnämnda fastighet. Den arrenderade gårdens åkerareal motsvarade omkring en tredjedel av hela sambrukade komplexet. Under 1950 uppsades arrendeaftalet efter en schism med ägaren till den arrenderade fastigheten och von R. såg sig nödsakad att avsevärt reducera sin nötkreatursbesättning. Han sålde därför 21 djur för 21.500 kr. Under 1948 hade von R. i medeltal haft 175 djur, varefter antalet djur från 1949 års utgång till 1950 års slut nedgick från 176 till 153 djur. Sammanlagt såldes under beskattningsåret utom 54 kalvar 35 kor. von R. framhöll bl. a. att genom arrendets upphörande en ladugård frångått honom. Det kunde inte vara meningen att han för att uppehålla en för den nuvarande åkerarealen onormal djurbesättning skulle tvingas uppföra en ny ladugård. Den av honom arrenderade fastigheten hade av ägaren utarrenderats till annan person, varför arrendets upphörande för hans vidkommande var definitivt. TN och PN beskattade beloppet 21.500 kr. såsom inkomst av löpande försäljning. KR: ej ändring. RR förklarade emellertid att vad i målet fö-

rekommit måste anses utvisa, att den ifrågavarande försäljningen i sin helhet utgjort realisation för vilken skatteplikt icke föreligger. (RR:s utslag den 11/2 1958.)

Nyuppsättning eller ej?

Besvär av TI angående lantbrukaren H:s inkomsttaxering år 1953. — H. hade i samband med att han den 1/1 1952 tillträtt ett jordbruksarrende övertagit tre järnhjulsvagnar. Under samma år köpte H. en gummihjulsvagn för 900 kr. H. yrkade hos PN avdrag med detta belopp. TI yrkade avslag, då järnhjulsvagnarna uppenbarligen varit utslitna vid H:s tillträde av arrendet. PN medgav emellertid det yrkade avdraget. Hos KR framhöll TI, att då H. kort tid efter tillträdet ersatt de övertagna vagnarna med en gummihjulsvagn detta måste bero på att de alltsedan förvärvet icke varit i brukbart skick eller av annan anledning saknat värde för honom. KR: ej ändring. RR nedsatte avdraget till 500 kr, då vad i målet förekommit finge anses giva vid handen, att järnhjulsvagnarna i viss omfattning använts jämte gummihjulsvagnar och vid sådant förhållande gummihjulsvagnen kunde anses ersätta järnhjulsvagnarna allenast till en del. (RR:s utslag den 29/1 1958.)

Reparation eller ombyggnad?

Besvär av överläkaren W. angående inkomsttaxering år 1953. — W., som under 1952 förvärvat en fastighet med därå varande byggnader, av vilka huvudbyggnaden var från 1830-talet, medgavs av RR med 39.300 kr yrkat avdrag för reparations- och underhållskostnader. Det framgick av utredningen att byggnaden iståndsatts och därvid i betydande delar bibehållits i sitt ursprungliga skick. (RR:s utslag den 28/2 1958.)

Anm.: Jämför RR:s utslag den 20/11 1957, Skattennytt 1958 s. 168.

Avdrag för värdeminskning å byggnad.

Besvär av leg. läkaren E. angående inkomsttaxering år 1952. — E., som hade en i V. centralt belägen fastighet av sten, yrkade avdrag för värdeminskning å byggnad med 1 % av det i taxeringsvärdet ingående byggnadsvärdet. PN medgav avdrag med 0,6 % av byggnadsvärdet. KR: ej ändring. E. framhöll hos RR, att fastigheten torde vara den mest frekventerade fastigheten i staden. Den innehöll apotek, stadens största konditori, bussväntsal, tandläkarpraktik, damfrisersalong, läkarpraktik samt fyra bostadslägenheter. Bostadshyrorna uppgick till 15 % av de totala hyresersättningarna. Fastigheten hade uppförts på 1830-talet. RR medgav det av E. yrkade avdraget. (RR:s utslag den 5/2 1958.)

Förtäckt utdelning: beskattning för beräknad ränta.

Besvär av Skånska Vägbyggen Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1951. — Bolaget, som hade ett aktiekapital å 70.000 kr. och inregistrerats den 19/3 1950, beskattades av PN för beräknad ränta efter 3 % å beloppet 70.000 kr. för

tiden den 1/4—den 31/12 1950. RR undanröjde beskattningen, med följande motivering: I målet är upplyst, att omedelbart efter bolagets bildande och sedan det befunnits, att bolaget icke skulle komma till användning för avsett ändamål, åtgärder vidtagits för dess avveckling eller försäljning samt att i anslutning här till aktierna i bolaget i december 1950 för 100 kr. övertagits av en person, för att denne i en av honom bedriven bokförläggnings- och revisionsverksamhet skulle vid behov kunna ställa ett formellt färdigbildat bolag till förfogande för klient. Vid nu angivna förhållanden kan icke tillräcklig anledning anses ha förelegat att beskatta bolaget för beräknad ränta å det bokförda kapitalet. (RR:s utslag den 8/1 1958; en ledamot: ej ändring.)

Anm.: Detta fall behandlades alltså analogt med det som refererats i RÅ 1954 ref. 4 och som gällde ett av advokat bildat s. k skrivbordsbolag. Jämför däremot RÅ 1954 not. 478 (Skattennytt 1954 s. 242), där det gällde ett bolag som tydligen ansågs ha s. a. s. lämnat skrivbordslådan. I detta senare fall beskattades bolaget för beräknad ränta å bolaget till dess aktieägare utlånade kapital, ehuru bolaget enligt uppgift icke bedrivit någon rörelse.

Ideell förenings tidskriftsutgivning: rörelse eller ej?

Besvär av TI angående Sveriges Färghandlares Riksförbunds inkomsttaxering år 1952. — I sin deklaration upptog förbundet, vars uppgifter i första hand är av ideell natur och består i tillvaratagandet av branschens och dess utövares intressen i olika avseenden, dels överskott hänförlig till "Svensk Färgteknisk Tidskrift", dels ock underskott å "Färghandels riktprislista". Härjämte upptogs in-

komst av kapital. Tidskriften, som enligt förbundet från början inte var tänkt som en rörelse i förvärvssyfte, kom emellertid att bli inte endast ett organ för meddelanden från organisationen, utan även en upplysnings- och undervisningspublikation. Den utvidgades därför och det befanns lämpligt att i densamma införa annonser för varor som kunde intressera färghandlarna. Tidskriften utgick gratis till medlemmarna men försålles i viss omfattning även till andra. Riktprislistan hängde samman med priskontrollen. Priskontrollnämnden hade nämligen fordrat att en central prislista skulle utges i förbundets regi. — PN fann att förbundet icke skulle beskattas för inkomsten av tidskriftsverksamheten, när densamma icke vore att betrakta såsom särskild förvärvskälla, samt att avdrag ej skulle medgivas för underskottet å riktprislistan. KR var av motsatt uppfattning. RR fastställde PN:s beslut med följande motivering: Såvitt handlingarna utvisa har förbundet, som är en branschorganisation, utgivit de ifrågavarande publikationerna som ett led i denna verksamhet, till tjänst väsentligen för förbundets medlemmar och deras anställda. Vid sådant förhållande är utgivningen icke att anse som särskild förvärvskälla, varför överskottet på tidskriftsverksamheten icke är skattepliktigt och underskottet på utgivningen av prislistan ej är avdragsgillt. (RR:s utslag en 21/2 1958.)

Avskrivning å föreningsandelar.

Besvär av Varuhuset Viktor S. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget som tecknat ett antal andelar i en tryckeriförening, vilken bildats för att trycka och utge en tidning för östra Skåne, yrkade avdrag för avskrivning å

andelarna med 550 kr. Andelarna hade av bolaget tecknats för att få till stånd ett lokalt annonsorgan. Bolaget hade hela tiden varit stor annonsör. Bolaget betraktade därför andelskostnaden närmast som en reklamkostnad. Föreningen hade numera försatts i konkurs, varför bolaget ansett sig böra avskriva andelarna. PN vägrade avdraget, när fråga vore om kapitalförlust. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 21/2 1958.)

Resor till och från arbetsplats.

Besvär av TI angående ingenjören T:s inkomsttaxering år 1954. — T., som var bosatt i Malmö och hade sitt arbete i Trelleborg, yrkade avdrag för resekostnader med 548 kr., därav 468 kr. avsåg järnvägsresor mellan Malmö och Trelleborg samt 80 kr. buss mellan bostaden och centralstationen i Malmö. Avståndet mellan bostaden och stationen uppgick till 1,4 kilometer. TN vägrade avdraget för bussresor, när enligt praxis avdrag icke medgaves för resor mellan bostaden och järnvägsstationen när avståndet var mindre än två kilometer, även om resan fortsattes med järnväg (avdrag medgavs för beloppet 468 kr.). T. yrkade att få hela avdraget, 548 kr., och framhöll, att hela avståndet från bostaden till arbetsplatsen i Trelleborg var över tre mil. Det funnes därför ingen anledning varför kostnaden för bussträckan skulle behandlas såsom en avskild del. PN fastställde TN:s beslut. KR medgav dock avdrag även för bussresorna och RR fastställde beslutet, när ifrågavarande bussresor få anses ha utgjort en del av T:s resor till och från arbetsplatsen, samt i målet icke visats någon omständighet, på grund varav T. skäligen icke bör åtnjuta avdrag för kost-

naden för bussresor. (RR:s utslag den 14/2 1958.)

Anm.: Jämför RÅ 1947 not. 1558. Där gällde det en revisor, som bodde i Södertälje och arbetade på Skatteverket i Stockholm. Han fick avdrag för tågresor till Stockholm men ej för spårvägsresor från centralstationen till arbetsplatsen.

Facklitteratur och bilkostnader.

Besvär av jur. kand. S. angående inkomsttaxering år 1953. — S., vilken tjänstgjorde som kamrerare i lantbruksnämnd yrkade avdrag med 61 kr för inköp av Nytt Juridiskt Arkiv avd. I årgång 1951. PN vägrade avdrag. KR: ej ändring. Hos RR framhöll S., att han var den ende juristen bland nämndens tjänstemän. JO hade nyligen hos Kungl. Maj:t understrukt vikten av att lantbruksnämnderna förseddes med juridiskt skolad sakkunskap. RR medgav avdrag. — Från tillfälliga intäkter av boutredningar, 978 kr, hade S. yrkat avdrag bl. a. för kostnader för resor med egen bil med 248 kr efter 44 öre per kilometer. TN medgav härutinnan avdrag med 100 kr, som enligt uppgift motsvarade kostnader för järnvägsresor Malmö—Hälsingborg. PN och KR: ej ändring. RR ansåg tillräcklig anledning icke föreligga att vägra S. det yrkade avdraget. (RR:s utslag den 28/2 1958.)

Värdeminskning å bil (handelsresande).

Besvär av handelsresanden L. angående inkomsttaxering år 1953. — L., vilken i sin verksamhet såsom handelsresande kört egen bil totalt 3.358 mil, därav 2.915 mil i tjänsten, yrkade avdrag för värdeminskning å bilen med 3.200 kr. eller med 20 % av anskaffningskostnaden, 16.000 kr. Bilen var av märket Hudson och hade

anskaffats år 1951. L:s resedistrikt omfattade övre Norrland. TN medgav avdrag med 15 % av anskaffningskostnaden. Hos PN framhöll L. de dåliga norrlandsvägarnas förödande verkan på bilens livslängd m. m. TI åberopade å sin sida att avdrag för värdeminskning av annan personbil än trafikbil enligt länsanvisningarna medgaves med i regel 15 %. PN och KR: ej ändring. RR fann ej skäl bifalla besvären. (RR:s utslag den 21/2 1958.)

Beräkning av realisationsvinst.

Besvär av värmeledningsentreprenören P. angående inkomsttaxering år 1950. — P. hade från och med år 1942 tillsammans med en annan person bedrivit en elektrisk installationsrörelse. Den 31/7 1947 ombildades rörelsen till aktiebolag med ett aktiekapital om 40.400 kr. P. och hans kompanjon H. övertogo vid bolagsbildningen samtliga aktier utom tre och sedermera även de tre återstående aktierna. Under 1949 sålde P. och H. samtliga aktier för 115.400 kr. PN taxerade P. och H. för realisationsvinst genom aktieförsäljningen, därvid vinsten för envar av dem beräknades till hälften av det vid aktieförsäljningen erhållna överpriset i förhållande till det nominella aktiekapitalet, 75.000 kr, minskat med vissa omkostnader. P. beskattades i enlighet därmed för ett belopp av 36.932 kr. Hos KR anförde P., att den genom aktieförsäljningen uppkomna vinsten avsett ersättning för av honom upparbetad goodwill och att vinsten förty icke utgjort för honom skattepliktig inkomst. KR: ej ändring. RR yttrade: Av handlingarna framgår, att när den tidigare under enskild firma bedrivna rörelsen år 1947 överläts å aktiebolaget, detta tillgick så att aktiekapitalet bestäm-

des till belopp, motsvarande rörelsens kapitalbehållning, varefter rörelsen med tillgångar och skulder överfördes å bolaget mot att P. och den person, med vilken P. tidigare drivit rörelsen, erhöilo hälften var av aktierna i bolaget. Omständigheterna i målet föranleda antagande att den överlåtna rörelsen haft ett goodwill-värde, som i nyssnämnda sammanhang icke beaktats. Till detta goodwill-värde, som må antagas icke hava understigit 20.000 kr, bör hänsyn tagas vid beräkning av den realisationsvinst, som uppkommit vid den år 1949 verkställda försäljningen av aktierna i bolaget. — Realisationsvinsten bör följaktligen beräknas till ett 20.000 kr lägre belopp än som skett, för P:s vidkommande innebärande att hans del i nämnda vinst får anses hava blivit 10.000 kr för högt beräknad. (RR:s utslag den 6/3 1958.)

Anm.: Frånsett att ersättning för överlåtelse av goodwill i rörelse enligt gällande lagstiftning alltid utgör skattepliktig inkomst — torde av detta rättsfall framgå, att det är den vid bolagsbildningen tillskjutna egendomens verkliga värde, som skall tagas i beaktande vid realisationsvinstens beräkning.

Gäldräntor.

Besvär av direktören S. och hans hustru angående inkomsttaxering år 1952. — PN hade vägrat makarna S. avdrag för vissa gäldräntor, uppgående till för mannen 8.000 kr och för hustrun 4.000 kr, vilka gäldräntor enligt PN:s uppfattning finge anses hänföra sig till av makarna S. utfärdade, till fyra hemmavarande barn bortgivna reverser å 300.000 kr. Enligt vad makarna S. i målet uppgivit hade emellertid barnen tillkommande, mot reversernas kapitalbelopp svarande medel under beskattningsåret placerats såsom fordringar hos ett aktiebolag, vari mannen vore direktör och aktieägare. Bolaget hade under beskattningsåret erlagt ränta å fordringarna med 3.000 kr till ettvar av barnen. De av makarna S. utgivna räntorna hade icke till någon del utgivits till barnen. KR lämnade makarna S:s besvär utan bifall men RR förklarade, att i målet icke förebragts omständighet, på grund varav avdrag bort förvägras makarna S. för ifrågavarande av dem erlagda gäldräntor. (RR:s utslag den 19/2 1958.)

Anm.: Jämför RÅ 1956 not. 1179 och 1180 (Skattentytt 1957 s. 34—35).